

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและความยึดมั่นผูกพันต่อวิชาชีพกับความเต็มใจในการดูแล
มารดาที่ติดเชื้อเอชไอวีของพยาบาลวิชาชีพห้องคลอด โรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไป

นางกฤษณา ไชติชื่น

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2542

ISBN 974-332-868-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

318710268

**RELATIONSHIPS BETWEEN PERSONAL FACTORS AND PROFESSIONAL
COMMITMENT WITH WILLINGNESS TO CARE FOR THE HIV-INFECTED
PREGNANT WOMEN OF REGISTERED NURSES IN DELIVERY ROOM,
REGIONAL HOSPITAL AND MEDICAL CENTERS
AND GENERAL HOSPITALS**

Mrs. Krisana Chotechuen

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Nursing Science in Nursing Administration

Program of Nursing Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1999

ISBN 974-332-868-8

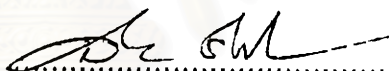
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและความเชื่อมั่นผูกพันต่อวิชาชีพ
กับความเต็มใจในการดูแลมารดาที่ติดเชื้อเอชไอวี ของพยาบาลวิชาชีพ
ห้องคลอด โรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไป
โดย นางกฤษณา ไชติชื่น
ภาควิชา คณะพยาบาลศาสตร์ สาขาวิชา การบริหารการพยาบาล
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประนอม รอดคำดี
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์ ร้อยตำรวจเอกหญิง ดร.ยุพิน อังสุโรจน์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุชาดา กิระนันท์)

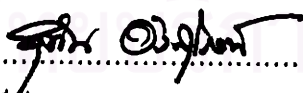
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สมคิด รักษาสัตย์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประนอม รอดคำดี)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(อาจารย์ ร้อยตำรวจเอกหญิง ดร.ยุพิน อังสุโรจน์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. ไพฑูรย์ โพธิสาร)

กฤษฎา ไซต๊ะ : ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและความยึดมั่นผูกพันต่อวิชาชีพกับความเต็มใจในการดูแลมารดาที่ติดเชื้อเอชไอวี ของพยาบาลวิชาชีพห้องคลอด โรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไป (RELATIONSHIPS BETWEEN PERSONAL FACTORS AND PROFESSIONAL COMMITMENT WITH WILLINGNESS TO CARE FOR THE HIV-INFECTED PREGNANT WOMEN OF REGISTERED NURSES IN DELIVERY ROOM, REGIONAL HOSPITAL AND MEDICAL CENTERS AND GENERAL HOSPITALS) อ. ที่ปรึกษา : ผศ. ดร. ประนอม รอดคำดี, อ. ที่ปรึกษาร่วม : รศอ.หญิง ดร. อุทิน อังสุโรจน์, 157 หน้า. ISBN 974-332-868-8.

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความเต็มใจในการดูแลมารดาที่ติดเชื้อเอชไอวี และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและความยึดมั่นผูกพันต่อวิชาชีพ กับ ความเต็มใจในการดูแลมารดาที่ติดเชื้อเอชไอวี ของพยาบาลวิชาชีพห้องคลอด โรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไป กลุ่มตัวอย่าง คือ พยาบาลวิชาชีพห้องคลอด จำนวน 278 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล แบบวัดความรู้เกี่ยวกับหลักการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี แบบวัดความยึดมั่นผูกพันต่อวิชาชีพ และแบบวัดความเต็มใจในการดูแลมารดาที่ติดเชื้อเอชไอวี ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ค่าความเที่ยงของแบบวัดความรู้เกี่ยวกับหลักการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี ความยึดมั่นผูกพันต่อวิชาชีพ และความเต็มใจในการดูแลมารดาที่ติดเชื้อเอชไอวี เท่ากับ .62, .85 และ .86 ตามลำดับ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความเต็มใจในการดูแลมารดาที่ติดเชื้อเอชไอวีของพยาบาลวิชาชีพห้องคลอด ด้านความรับผิดชอบต่องาน ด้านการปฏิบัติต่อมนุษย์ด้วยความเมตตา ด้านการเลือกทำความดี และโดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความเต็มใจในการดูแลมารดาที่ติดเชื้อเอชไอวี ด้านการเลือกที่จะเสี่ยง อยู่ในระดับต่ำ
2. ความยึดมั่นผูกพันต่อวิชาชีพของพยาบาลวิชาชีพห้องคลอด ทั้งรายด้านและโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง
3. ความรู้เกี่ยวกับหลักการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีของพยาบาลวิชาชีพห้องคลอด อยู่ในระดับสูง ปานกลาง และต่ำ มีจำนวนร้อยละ 7.6, 46.8 และ 45.7 ตามลำดับ
4. อายุ สถานภาพสมรส และความรู้เกี่ยวกับหลักการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีไม่มีความสัมพันธ์กับความเต็มใจในการดูแลมารดาที่ติดเชื้อเอชไอวี
5. ประสบการณ์การดูแลผู้ติดเชื้อเอชไอวี และความยึดมั่นผูกพันต่อวิชาชีพ ของพยาบาลวิชาชีพห้องคลอด มีความสัมพันธ์กับความเต็มใจในการดูแลมารดาที่ติดเชื้อเอชไอวี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ภาควิชา คณะพยาบาลศาสตร์
สาขาวิชา การบริหารการพยาบาล
ปีการศึกษา 2542.....

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C4077555936 : MAJOR NURSING ADMINISTRATION

KEY WORD: PERSONAL FACTORS / KNOWLEDGE ABOUT HIV INFECTION PRECAUTIONS / PROFESSIONAL COMMITMENT / WILLINGNESS TO CARE FOR THE HIV-INFECTED PREGNANT WOMEN / REGISTERED NURSES IN DELIVERY ROOM

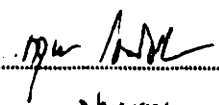
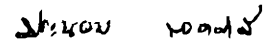
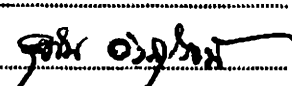
KRISANA CHOTECHUEN : RELATIONSHIPS BETWEEN PERSONAL FACTORS AND PROFESSIONAL COMMITMENT WITH WILLINGNESS TO CARE FOR THE HIV-INFECTED PREGNANT WOMEN OF REGISTERED NURSES IN DELIVERY ROOM, REGIONAL HOSPITAL AND MEDICAL CENTERS AND GENERAL HOSPITALS. THESIS ADVISOR : ASSIST. PROF. PRANOM RODCUMDEE, Ph.D. THESIS CO-ADVISOR : POL. CAPT. YUPIN AUNGSUROCH, Ph.D. 157 pp. ISBN 974-332-868-8.

The purposes of this research were to study level of willingness to care for HIV-infected pregnant women and relationships between personal factors and professional commitment with willingness to care for HIV-infected pregnant women of registered nurses in delivery room, regional hospital and medical centers and general hospitals. Samples consisted of 278 registered nurses in delivery room, selected by multi-stage sampling techniques. Research tools, developed by the researcher, were personal resource questionnaire, a measurement of knowledge about HIV infection precautions, a measurement of professional commitment and a willingness to care for HIV-infected pregnant women instrument. These tools were tested for content validity by group of experts. The reliability for the measurement of knowledge about HIV infection precautions, professional commitment and willingness to care for HIV-infected pregnant women were .62, .85 and .86, respectively.

Results were as follows :

1. Mean scores of willingness to care for HIV-infected pregnant women of registered nurses in delivery room in the aspects of social responsibility, humanitarian action, the choice to do good and in all aspects were at medium level. Whereas, the mean score of willingness to care for HIV-infected pregnant women in the aspect of risk taking was at low level.
2. Mean scores of professional commitment of registered nurses in delivery room both individual and overall aspects were at medium level.
3. Percentages of registered nurses in delivery room having knowledge about HIV infection precautions at the high, medium and low levels were 7.6, 46.8 and 45.7, respectively.
4. There were no significant relationships between age, marital status and knowledge about HIV infection precautions with willingness to care for HIV-infected pregnant women.
5. Experience to care for HIV-infected patients and professional commitment of registered nurses in delivery room were significantly related to willingness to care for HIV-infected pregnant women, at the .05 level.

ภาควิชา..... คณะพยาบาลศาสตร์
สาขาวิชา..... การบริหารการพยาบาล
ปีการศึกษา..... 2542

ลายมือชื่อนิติ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ สมคิด รักษาศักดิ์ ประธานกรรมการควบคุม การสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาตรวจแก้ไข และให้ข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงเนื้อหา ของวิทยานิพนธ์ในบางประเด็น ให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี โดยได้รับความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประนอม รอดคำดี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ รตอ.หญิง ดร.ยุพิน อังสุโรจน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ซึ่งได้ให้คำปรึกษา แนะนำ และตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่อง ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี รวมทั้งให้กำลังใจมาตลอด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณของท่าน เป็นอย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.ไพฑูรย์ โพธิ์สาร ที่กรุณาให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกคน ที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ที่ใช้ในการวิจัย และกราบขอบพระคุณ Assist. Prof. Deborah Witt Sherman, Ph.D. และคุณ Terence McCann ที่กรุณาให้คำแนะนำและมอบเอกสารต่างๆ เพื่อใช้ประกอบในการทำวิทยานิพนธ์ ครั้งนี้

ขอขอบคุณพยาบาลวิชาชีพห้องคลอดทุกคน ที่ให้ความร่วมมือเข้าร่วมสนทนากลุ่ม และ ผู้บริหารโรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไป ทั้ง 50 แห่ง ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเป็น อย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และญาติพี่น้องทั้งหลาย ที่ได้ให้การสนับสนุนและเป็น กำลังใจเสมอมา วิทยานิพนธ์ครั้งนี้จะสำเร็จลงมิได้ถ้าขาดการช่วยเหลือและสนับสนุนอย่างดียิ่งจาก ดร.สมทรง โชติชื่น และได้กำลังใจที่ดีจาก ค.ญ. ณัฏชา โชติชื่น ขอขอบคุณพี่ๆ น้องๆ เพื่อนทุกคน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจมาโดยตลอด

กฤษฎณา โชติชื่น

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญแผนภูมิ	ณ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
แนวเหตุผลและสมมติฐานการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	9
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
แนวคิดเกี่ยวกับโรคเอดส์	10
การตั้งครรภ์กับการติดเชื้อเอชไอวี	11
การดูแลมารดาที่ติดเชื้อเอชไอวี	15
ความเต็มใจในการดูแลมารดาที่ติดเชื้อเอชไอวี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	28
หลักการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	49
ความเชื่อมั่นผูกพันต่อวิชาชีพและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	60
ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความเต็มใจในการดูแล มารดาที่ติดเชื้อเอชไอวี	74
ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อมั่นผูกพันต่อวิชาชีพกับความเต็มใจ ในการดูแลมารดาที่ติดเชื้อเอชไอวี.....	77

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3. วิธีดำเนินการวิจัย	80
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	80
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	85
การรวบรวมข้อมูล	94
การวิเคราะห์ข้อมูล	95
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	96
5. สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย	106
สรุปผลการวิจัย	107
การอภิปรายผล	108
ข้อเสนอแนะ	116
รายการอ้างอิง	117
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	131
ภาคผนวก ข. สถิติที่ใช้ในการวิจัย	132
ภาคผนวก ค. ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	135
ภาคผนวก ง. บทสนทนาในการทำ Focus group	140
ภาคผนวก จ. สรุปประเด็นที่ได้จากการทำ Focus group	143
ภาคผนวก ฉ. การวิเคราะห์เพิ่มเติม	148
ประวัติผู้วิจัย	157

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	การล้างมือก่อนและหลังปฏิบัติกิจกรรม จำแนกตามประเภทของการล้างมือ และประเภทของกิจกรรม	53
2	การใช้อุปกรณ์ป้องกันเมื่อปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ในห้องคลอด	56
3	จำนวนโรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไป และจำนวนพยาบาลวิชาชีพ ในแต่ละเขต.....	80
4	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของพยาบาลวิชาชีพห้องคลอด โรงพยาบาล ศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไป สังกัดกระทรวงสาธารณสุข	82
5	จำนวนและร้อยละของพยาบาลวิชาชีพห้องคลอด จำแนกตามอายุ สถานภาพสมรส และประสบการณ์การดูแลผู้ที่ติดเชื้อเอชไอวี	97
6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความรู้ ของพยาบาลวิชาชีพ ห้องคลอด เกี่ยวกับหลักการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี.....	98
7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเชื่อมั่นผูกพันต่อวิชาชีพ ของพยาบาลวิชาชีพห้องคลอด จำแนกตามรายด้านและโดยรวม	99
8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเต็มใจในการดูแลมารดา ที่ติดเชื้อเอชไอวี ของพยาบาลวิชาชีพห้องคลอด จำแนกตามรายด้านและ โดยรวม	100
9	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ กับความเต็มใจในการดูแล มารดาที่ติดเชื้อเอชไอวี ของพยาบาลวิชาชีพห้องคลอด	101
10	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านสถานภาพสมรส กับความเต็มใจ ในการดูแลมารดาที่ติดเชื้อเอชไอวี ของพยาบาลวิชาชีพห้องคลอด	102
11	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านประสบการณ์การดูแลผู้ที่ ติดเชื้อเอชไอวี กับความเต็มใจในการดูแลมารดาที่ติดเชื้อเอชไอวี ของ พยาบาลวิชาชีพห้องคลอด	103
12	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านความรู้เกี่ยวกับหลักการป้องกัน การติดเชื้อเอชไอวี กับความเต็มใจในการดูแลมารดาที่ติดเชื้อเอชไอวี ของ พยาบาลวิชาชีพห้องคลอด	104
13	ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อมั่นผูกพันต่อวิชาชีพกับความเต็มใจในการดูแล มารดาที่ติดเชื้อเอชไอวี ของพยาบาลวิชาชีพห้องคลอด	105

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
14	จำนวน และร้อยละ ของพยาบาลวิชาชีพห้องคลอดที่มีความรู้เกี่ยวกับหลักการป้องกันการติดเชื้อ จำแนกเป็นรายข้อ.....	148
15	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเชื่อมั่นผูกพันต่อวิชาชีพของพยาบาลวิชาชีพห้องคลอด ด้านความเชื่อมั่นและยอมรับในคุณค่าและเป้าหมายของวิชาชีพ จำแนกเป็นรายข้อ	150
16	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเชื่อมั่นผูกพันต่อวิชาชีพของพยาบาลวิชาชีพห้องคลอดด้านความตั้งใจและความพร้อมที่จะใช้ความพยายามที่มีอยู่เพื่อวิชาชีพพยาบาล จำแนกเป็นรายข้อ	151
17	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเชื่อมั่นผูกพันต่อวิชาชีพของพยาบาลวิชาชีพห้องคลอด ด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะคงอยู่ในวิชาชีพพยาบาล จำแนกเป็นรายข้อ	152
18	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเต็มใจในการดูแลมารดาติดเชื้อเอชไอวี ของพยาบาลวิชาชีพห้องคลอด ด้านความรับผิดชอบ ต่อสังคม จำแนกเป็นรายข้อ	153
19	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเต็มใจในการดูแลมารดาติดเชื้อเอชไอวี ของพยาบาลวิชาชีพห้องคลอด ด้านการปฏิบัติต่อมนุษย์ ด้วยความเมตตา จำแนกเป็นรายข้อ	154
20	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเต็มใจในการดูแลมารดาติดเชื้อเอชไอวี ของพยาบาลวิชาชีพห้องคลอด ด้านการเลือกทำความดี จำแนกเป็นรายข้อ	155
21	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเต็มใจในการดูแลมารดาติดเชื้อเอชไอวี ของพยาบาลวิชาชีพห้องคลอด ด้านการเลือกที่จะเสี่ยง จำแนกเป็นรายข้อ	156

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่

หน้า

1	กรอบแนวคิดการวิจัย	79
---	--------------------------	----

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย